

**K A M U
İ H A L E
K U R U M U**

MAL ALIMI İHALELERİ ÖZEL HÜKÜMLER

Eğitim Dairesi Başkanlığı

Eylül 2025

ekapakademi.kik.gov.tr

[ihalegovtr](https://twitter.com/ihalegovtr)

[kamuihalekurumu](https://www.linkedin.com/company/kamuihalekurumu)

[EkapAkademi](https://www.youtube.com/EkapAkademi)

kik.gov.tr

SUNUM İÇERİĞİ

- Genel bilgiler
- Teknik şartname
- Yaklaşık maliyet
- Yeterlik kriterleri
  - Ekonomik ve Mali Yeterlik Kriterleri
  - Mesleki ve Teknik Yeterlik Kriterleri
- Aşırı Düşük Teklifler
- Yerli Malına İlişkin Düzenlemeler
- Tekliflerin Eşitliği
- Mal Alımlarına Özgü Diğer Hususlar

Mal Alımı, Özel İmalat

Mal Alımı:

Satın alınan **her türlü ihtiyaç maddeleri** ile **taşınır ve taşınmaz mal ve hakları** ifade eder. (Doğalgaz, elektrik, lisans vb. dahil)

Özel İmalat:

Piyasada hazır halde alınıp satılmayan, projelendirme veya bir talep üzerine **üretimi yapılacak olan, özel ihtisas ve üretim tekniği gerektiren** işlerdir.

SORU?

Kit alımı ile birlikte geçici olarak cihaz temini mal alımı olarak mı veya hizmet alımı olarak mı ihale edilmelidir?

Kit alımı ile birlikte kit karşılığı geçici olarak cihaz temini ihalesi kitlerin teslim programına uygun olarak **idareye teslim edilmesi** ile bu kitlerin tahlil edildiği cihazların **sözleşmede belirtilen süre boyunca idarenin laboratuvarında kurulu bulundurulması** ve yüklenicinin sözleşmede öngörülen diğer yükümlülükleri yerine getirmesi olarak tanımlanabilir.

Kit alımı ile birlikte geçici olarak cihaz teminine ilişkin alımların mal alımı ihalesi olarak yapılması gerekmektedir.

İHALE SÜRECİ

**İHALE
ÖNCESİ
SÜREÇ**

**SÖZLEŞME
SÜRECİ**

İHALE ÖNCESİ SÜREÇ

İHALE SÜRECİ

SÖZLEŞME SÜRECİ

Malın Teslimi

Muayene

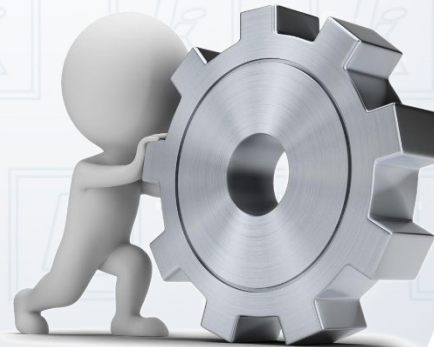
Varsa Kesin
Teminatın İadesi

Malın Kabulü ve
Hakedişin
Ödenmesi

- ✓ İhalelerde teknik şartnamenin **hazırlanması zorunludur.**
- ✓ Tespit edilen **özelliklere ve teknik kriterlere** teknik şartnamelerde yer verilir.
- ✓ Bu şartnamede istenilen özelliklerin **açık, net ve tereddüde yer vermeyecek** şekilde düzenlenmesi gerekir.
- ✓ İhale dokümanının bir parçasıdır.
- ✓ İdarece hazırlanması **esastır.** Ancak, malın özelliğinin gerektirdiği hallerde, ihale yetkilisinin onayı ile **danışmanlık hizmet sunucularına ihale yoluyla** hazırlattırılabilir.

Teknik kriterler ve özelliklerin;

- Verimliliği fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olması,
- Rekabeti engelleyici hususlar içermemesi
- Fırsat eşitliğini sağlaması

zorunludur.

Teknik Şartnamelerde, **yerli malı teklif edilmesini engelleyici** düzenlemelere yer verilemez.

- ✓ Teknik şartnamelerde **belli bir marka, model, patent, kaynak veya ürün belirtilemez** ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve **tanımlamalara yer verilemez.**
- ✓ Ancak ulusal ve/veya uluslararası **teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması** hallerinde “**veya dengi**” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.

SORU?

Belirli bir marka, model, patent vb. belirtilme yasağının istisnası var mıdır?

Yedek parça alımlarında, alım konusu malın tanımının yapılabilmesi için, yedek parçasına ihtiyaç duyulan **ana malın marka ve modelinin teknik şartnamede belirtilmesi mümkündür.** (KİGT Md. 55)

İdarelerce işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, ordu evi, askeri gazino, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi, kantin ve benzeri sosyal tesisler tarafından, bu tesislerden yararlananların tercihinin göre satılmak üzere, 4734/22 (d) bendi kapsamında yapılacak mamul mal alımlarında **marka belirtilmeden yararlananların tercihinin karşılanamayacağı hallerde marka belirtilmek suretiyle alım yapılabilir.** (KİGT Md. 22)

Teknik şartnamede, alım konusu malın ;

- ✓ Ambalajlanması, etiketlenmesi ile kullanım kılavuzuna
- ✓ Montajı ve satış sonrası servisi ile yedek parça teminine
- ✓ Teknik yeterliğe ilişkin sunulacak belgelere yönelik

düzenleme yapılabilir.

Sözleşmenin yürütülmesi aşamasında,

- ✓ İşin yerine getirilmesi için öngörülen mesleki ve teknik yükümlülöklere,
- ✓ Yüklenicinin personel çalıştırmasının öngörölmesi halinde, personel sayısı ve niteliğine yönelik düzenlemelere

yer verilir.

- ✓ **Özel imalat süreci gerektiren** mal alımlarında, yüklenici tarafından üretilecek malın, prototipinin idareye sunulmasına ve bu prototipin kabulünden sonra üretiminin yapılmasına yönelik **teknik şartnamede düzenleme yapılabilir.**
- ✓ **Özel imalat süreci gerektiren** mal alımlarında, malın ilgili mevzuat uyarınca **teknik düzenleme kapsamında bulunması ve piyasaya arz edilmesinin belirli kurallara tabi olması** durumunda, idare ve yüklenicinin malın uygunluk değerlendirilmesine yönelik yükümlülöklere, teknik şartnamede ve/veya sözleşme tasarısında yer verilir.

Genel Esaslar

- ✓ Yaklaşık maliyet KDV hariç hesaplanır ve **dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir.**
- ✓ Yaklaşık maliyet hesabına ihale konusu işte kullanılacak ve **idare tarafından verilecek** malzeme, araç, teçhizat, makine ve ekipman gibi **unsurların bedeli dahil edilmez.** Bu durum hesap cetvelinde belirtilir.
- ✓ İhale ve ön yeterlik ilânlarında **yaklaşık maliyete yer verilmez.** İsteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

Genel Esaslar

- ✓ Yaklaşık maliyetin idarelerce hesaplanması esastır. Ancak, teknik şartnamenin danışmanlık hizmeti alınarak hazırlatılması durumunda, bu kapsamda yaklaşık maliyet de aynı **danışmanlık hizmet sunucusuna hesaplatılabilir.**
- ✓ Özel imalat süreci gerektiren mal alımı ihalelerinde; **işçilik, malzeme** ve alımla **ilgili diğer hususlar** dikkate alınarak yaklaşık maliyet hesaplanır. İdare tarafından ihale konusu **malın üretimi için yükleniciye verilecek malzeme ve ekipmanlar yaklaşık maliyetin hesaplanmasında dikkate alınmaz.**

Yaklaşık Maliyetin Tespiti

Yaklaşık Maliyetin Tespiti

Fiyat Araştırması İçin Yapılan Çalışmalarda;

- ✓ Fiyat araştırması sürecinde, fiyatı tespit edilecek iş kalemi veya malzemenin **ayrıntılı özellikleri ve standardına** yer verilmeli,
- ✓ Fiyat istenecek kişi ve kuruluşlara **aynı koşulları taşıyan yazılarla** başvurulmalı ve fiyatlar (KDV) hariç istenmelidir.

Fiyat araştırması sonucunda **istenen özellikleri taşımayan, piyasa fiyatlarını yansıtmayan ve yaklaşık maliyetin hesaplanmasında hatalara sebep olabilecek** fiyat bildirimleri ve proforma faturalar olması durumunda bu fiyat bildirimleri ve proforma faturalar **dikkate alınmamalı**, değerlendirmeye alınmama gerekçelerinin **yaklaşık maliyet hesap cetvelinde belirtilmesi** gerekir.

SORU?

Yaklaşık maliyet güncellenebilir mi?

İhale komisyonu, yaklaşık maliyetin **ihale tarihine kadar** geçen sürede değişikliğe uğradığını belirlemesi durumunda; değişikliğin gerekçelerini belirtmek suretiyle **güncellediği yaklaşık maliyeti dikkate alır**.

Yaklaşık Maliyetin Açıklanması;

- ✓ İhale komisyonu, yaklaşık maliyeti **teklif fiyatları ile birlikte,**
- ✓ Pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde **son yazılı fiyat teklifleri alındıktan sonra,**
- ✓ Elektronik eksiltme uygulanan ihalelerde elektronik ortamda, **eksiltmeden hemen sonra** açıklanır.

Mal Alımları için eşik değerler (2025)

Genel ve Özel Bütçeli İdareler
İçin

14.673.866,00 TL

Diğer İdareler İçin

24.456.512,00 TL

Eşik değerlerin kullanıldığı bazı yerler;

Yeterlik kriterleri

İlan süreleri ve ilan
yapılacak yerler

Eşik değerlerin altındaki
ihalelerin sadece yerli
isteklilere açık olması şeklinde
düzenleme yapılabilmesi

- ✓ Yeterlik kapsamında aranılacak kriterler ve istenecek belgeler, **rekabeti engelleyecek şekilde belirlenemez.**
- ✓ Yeterlik değerlendirmesi için istenecek belgelerin ve yeterlik kriterlerinin **ilan ve idari şartnamede belirtilmesi zorunludur.**
- ✓ Yeterliğe ilişkin ilkeler ve yeterlik koşullarının ayrıntısı Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği ve Kamu İhale Genel Tebliği'nde bulunmaktadır.
- ✓ İsteklinin teklifi kapsamında sunması ve/veya sağlaması gerektiği **İdari Şartnamenin 7'nci maddesi** dışındaki maddeleri ile teknik şartnamede belirtilen belgeler ve/veya yeterlik kriterleri **tekliflerin değerlendirilmesinde dikkate alınmayacaktır.**

Ekonomik ve Mali Yeterlik

- ✓ Belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihaleler hariç, **yaklaşık maliyeti eşik değerin altında** olan her türlü mal alımı ihalelerinde, **ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin belgeler istenemez.**
- ✓ Yaklaşık maliyeti **eşik değerin üzerinde** olan ihaleler ile yaklaşık maliyetine bakılmaksızın **BİAİU** ile gerçekleştirilen ihalelerinde **ekonomik ve mali yeterlik belgelerinin istenilmesi idarenin takdirindedir.**

Alım Konusu	Bütçe tertibi	Eşik değer (2025)
1) Mal Alımları	a) Genel ve Özel Bütçeli İdareler	14.673.866 ₺
	b) Diğer İdareler	24.456.512 ₺

Ekonomik ve Mali Yeterlik

Bilanço/Eşdeğer Belgeler

Bilançonun veya eşdeğer belgelerin istenildiği ihalelerde **ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait;**

- a) Yayınlanması zorunlu olan **yıl sonu bilançosunun** veya **gerekli bölümlerinin,**
- b) (a) bendinde belirtilen belgelere **eşdeğer belgelerin,**

her ikisinin de **idarece istenilmesi zorunludur.**

Bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olan aday ve istekliler;
(a)'da belirtilenleri sunar.

Bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olmayan aday ve istekliler;
(a) veya (b)'de belirtilenleri sunar.

BİLANÇO BİLGİLERİ TABLOSU*

Bilançosu İncelenen Kişinin Adı ve Soyadı/Ticaret Unvanı	
Vergi Kimlik Numarası	
Belge Düzenleme Tarihi	

Yıl / Yıllar	20...	20...
Dönen Varlıklar		
Kısa Vadeli Borçlar		
Öz Kaynaklar		
Toplam Aktif		
Yıllara Yaygın İnşaat Maliyetleri (Varsa)		
Kısa Vadeli Banka Borçları		
Yıllara Yaygın İnşaat Hakediş Gelirleri (Varsa)		

Bilanço Oranları

Cari Oran (Dönen Varlıklar/ Kısa Vadeli Borçlar)	
Öz Kaynak Oranı (Öz Kaynaklar/Toplam Aktif)	
Kısa Vadeli Banka Borçları/Öz Kaynaklar	

Yukarıdaki bilgiler belge düzenlenen kişinin bilançosu incelenerek hazırlanmıştır. Bilgilerinize arz ederim.

Belgeyi düzenleyen
YMM/SMMM *
Adı-Soyadı ve Unvanı
İmza
Kaşe/Mühür

Bilanço/Eşdeğer Belgeler

Cari Oran

(Dönen Varlıklar/
Kısa Vadeli Borçlar)

En az 0,75

Yıllara yaygın inşaat maliyetleri dönen varlıklardan, yaygın inşaat hakediş gelirleri ise kısa vadeli borçlardan düşülecektir

Öz Kaynak Oranı

(Öz Kaynaklar/
Toplam Aktif)

En az 0,15

Yıllara yaygın inşaat maliyetleri toplam aktiflerden düşülecektir.

**Kısa Vadeli
Banka Borçları /
Öz Kaynaklar**

0,50'den küçük

Üç kriterin birlikte sağlanması zorunludur.

Bilanço/Eşdeğer Belgeler

- ✓ Kriterleri bir önceki yılda sağlayamayanlar, **son iki yıla kadar** olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu durumda, ilgili yılların **parasal tutarlarının ortalaması** dikkate alınır.
- ✓ İhale veya son başvuru tarihi **yılın ilk dört ayında** olan ihalelerde, bir önceki yıla ait belgelerini sunmayanlar, **iki önceki yıla** ait belgelerini sunabilirler. Bu belgelerde, yeterlik kriterini sağlayamayanlar ise **iki önceki yılın belgeleri ile üç önceki yılın belgelerini** sunabilirler.
- ✓ Bilanço veya bilançonun üçüncü fıkradaki kriterlerin sağlandığını gösteren bölümlerinin ilgili mevzuatına göre düzenlenmiş ve **YMM, SMMM, ya da vergi dairesince onaylanmış olması zorunludur.**
- ✓ Aday veya isteklinin **ortak girişim olması** halinde, **ortakların her birinin** istenen belgeleri **ayrı ayrı sunması** ve üçüncü fıkarda belirtilen **kriterleri sağlaması zorunludur.**

Not: İlgili Yönetmeliklerde düzenlenen dört aylık süre, Kurumlar Vergisi Beyannamelerinin olağan şartlardaki verilme süreleri dikkate alınarak belirlenmiş olup, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamında vergi beyannamelerinin verilme sürelerinin uzatılması durumunda anılan Yönetmeliklerde belirlenen dört aylık süre de aynı sürelerde uzamış sayılır.

İş Hacmini Gösteren Belgeler

İş hacmini gösteren belgelerin istenildiği ihalelerde;

- a) **İhalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait toplam ciroyu gösteren gelir tablosunun,**
  - b) **Mal satışları ile ilgili ciro tutarını gösteren belgenin,**
- her ikisinin de idarelerce **istenilmesi zorunludur.**

Aday veya isteklinin bunlardan birini sunması yeterlidir.

MAL SATIŞLARI İLE İLGİLİ CİRO BİLGİLERİ TABLOSU

Tespit Yapılan Kişinin Adı ve Soyadı/Ticaret Unvanı					
T.C / Vergi Kimlik Numarası					
Belge Düzenleme Tarihi					
Yıl / Yıllar		20...			
Mal Satışları ile İlgili Ciro Tutarı		20...			
MAL SATIŞLARI FATURA BİLGİLERİ LİSTESİ (20...)*					
Sıra No	Fatura Tarihi	Fatura Seri ve Sıra No.	Alıcının Adı ve Soyadı / Ticaret Unvanı ve T.C. / Vergi Kimlik No.su	Faturaya Konu Malın veya İşin Nevi	Fatura Tutarı
1					
2					
3					
... **					
TOPLAM					

* Fatura bilgileri listesi her yıl için ayrı olarak düzenlenecektir.

** Listeye gerektiği kadar satır eklenecektir.

Tespit yapılan kişinin mal satışları ile ilgili ciro bilgilerinin, yukarıda listede belirtilen faturalar esas alınarak ticari defterleri üzerinden tespit edildiğini beyan ve taahhüt ederim.

Belgeyi
düzenleyen
YMM/SMMM
Adı-Soyadı ve
Unvanı
İmza
Kaşe/Mühür

İş Hacmini Gösteren Belgeler

- ✓ **Toplam ciro;** gelir tablosundaki brüt satışlar tutarından, satıştan iadeler, satış iskontoları ve diğer indirimlerin tutarları düşülmek suretiyle ulaşılan net satışlar tutarındır.

$$\text{Toplam Ciro (Net Satışlar)} = \text{Brüt satışlar} - (\text{Satıştan iadeler} + \text{Satış iskontoları} + \text{Diğer ind.})$$

- ✓ **Mal satışları ile ilgili ciro** tutarının hesabında, yurt içinde ve yurt dışında, taahhüt altında devam eden mal satışlarının gerçekleştirilen kısmından veya bitirilen mal satışlarından elde edilen gelirlerin toplamı dikkate alınır.

İş Hacmini Gösteren Belgeler

Açık ihale usulü ve 21/(b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde,

Toplam Ciro

- Teklif Edilen Bedelin %25'inden Az Olmaması Gerekir.

Mal Satışlarına İlişkin Ciro

- Teklif Edilen Bedelin % 15'inden Az Olmaması Gerekir.

Belli İstekliler Arasında İhale Usulü yapılan ihalelerin **ön yeterlik aşaması** ve Kanun'un 21 inci maddesinin **(a) (d) ve (e)** bentlerine göre yapılan ihalelerin **yeterlik aşamasında**

Toplam Ciro

- Yaklaşık Maliyetin % 25'i ile %35'i Aralığında İdarece Belirlenecek Parasal Tutar

Mal Satışlarına İlişkin Ciro

- Yaklaşık Maliyetin % 15'i ile % 25'i Aralığında İdarece Belirlenecek Parasal Tutar

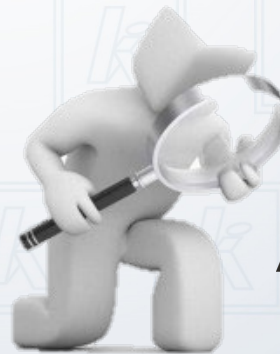

İş Hacmini Gösteren Belgeler

- ✓ Kriterleri bir önceki yılda sağlayamayanlar, **son iki yıla ait belgelerini** sunabilirler. Bu takdirde, son iki yılın **parasal tutarlarının ortalaması** dikkate alınır.
- ✓ İhale veya son başvuru tarihi yılın **ilk dört ayında olan ihalelerde**, bir önceki yıla ait gelir tablosunu sunmayanlar, iki önceki yılın gelir tablosunu sunabilirler. Bu gelir tablosunun yeterlik kriterini sağlayamaması halinde, **iki önceki yılın ve üç önceki yılın gelir tabloları sunulabilir**. Bu durumda parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik değerlendirmesi yapılır.
- ✓ **İş ortaklığı** olarak ihaleye katılan aday ve isteklilerde; iş hacmine ilişkin kriterlerin, her bir ortak tarafından **iş ortaklığındaki hissesi oranında** sağlanması, **konsorsiyumlarda** her bir ortak tarafından **başvuruda bulunulan kısım için** sağlanması zorunludur.

İş Hacmini Gösteren Belgeler

- ✓ Aday veya isteklinin **ortak girişimin ortağı olarak gerçekleştirdiği** mal satışları ile ilgili ciro tutarı; **iş ortaklığındaki hissesi oranında**, konsorsiyumda ise taahhüt ettikleri iş kısımları üzerinden hesaplanır.
- ✓ Aday veya isteklinin iş hacmi tutarının değerlendirilmesinde, **kendi iş hacmi tutarı** ile birlikte **ortak olduğu ortak girişime/girişimlere ait iş hacmi tutarı** da **hissesi oranında** dikkate alınarak toplanmak suretiyle toplam iş hacmi tutarı belirlenir. Bu durumda aday veya isteklinin iş hacmi tutarı kullanılan ortak girişimdeki/girişimlerdeki **hisse oranını gösteren belgelerin** de teklif kapsamında sunulması gerekmektedir.

Mesleki ve Teknik Yeterlik

- 1) Teklif vermeye yetkili olduğuna ilişkin belgeler
- 2) İş deneyimini gösteren belgeler
- 3) Yetkili satıcılığı veya imalatçılığı gösteren belgeler
- 4) Satış sonrası servis, bakım ve onarım hizmetleri ile yedek parça sağlanmasına dair belgeler
- 5) Makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler, imalat belgeleri ve kapasite raporu
- 6) Organizasyon yapısı ile kalite kontrolden sorumlu teknik kuruluşlara ilişkin belgeler
- 7) Kalite ve standart ile ürünlerin piyasaya arzına ilişkin belgeler
- 8) Tedarik edilecek malların numuneleri, katalogları, fotoğrafları ile teknik şartnameye cevapları ve açıklamaları içeren doküman

Teklif Vermeye Yetkili Olduğunu Gösteren Belgeler

- ✓ İmza beyannamesi **(Elektronik ihale haricindekilerde)**
- ✓ Tüzel kişilerde; aday veya isteklilerin yönetimindeki görevliler ile ilgisine göre, ortaklar ve ortaklık oranlarına (halka arz edilen hisseler hariç)/üyelerine/kurucularına ilişkin bilgiler **(EKAP'tan alınır)**
- ✓ Vekaleten ihaleye katılma halinde; vekil adına düzenlenmiş, ihaleye katılmaya ilişkin noter onaylı vekaletname ile elektronik ihaleler hariç vekilin noter tasdikli imza beyannamesi

Ortak girişimlerde, yukarıdaki belgelerin **ayrı ayrı verilmesi zorunludur.**

SORU?

Teklif kapsamında oda kayıt belgesi sunulması zorunlu mudur?

Aday veya isteklilerin **ihale tarihi itibarıyla** mesleki faaliyetlerini mevzuatı gereği ilgili **odaya kayıtlı olarak sürdürmesi gerekmekte** olup, **ihale üzerinde kalan isteklinin** sözleşme imzalanmadan önce, bu durumu tevsik eden belgeleri 4734 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat ile ön yeterlik ve ihale dokümanında yer alan düzenlemelere uygun olarak sunması gerekir.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

İş deneyimini gösteren belgelerin istenildiği ihalelerde;

- ✓ **Teknolojik ürün deneyim belgesinin ve**
- ✓ **Yurt içinde veya yurt dışında kamu veya özel sektörde bedel içeren tek bir sözleşme kapsamında gerçekleştirilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;**
  - **İlk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde** kesin kabul işlemleri tamamlanan mal alımlarıyla ilgili **iş deneyimini gösteren belgelerin,**
  - **Devredilen işlerde ilk sözleşme bedelinin en az % 80'inin tamamlanması şartıyla,** ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru **son beş yıl içinde** kesin kabul işlemleri tamamlanan mal alımlarıyla ilgili **iş deneyimini gösteren belgelerin,**

istenilmesi zorunludur.

- ✓ **Özel imalat süreci gerektiren mal alımı ihalelerinde, iş deneyimini gösteren belgelerin istenilmesi durumunda;** iş deneyimini gösteren belgelerle birlikte alım konusu işe ilişkin **üretim kapasite raporunun da istenilmesi zorunludur.**

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

- ✓ İş bitirme belgesi; **bedel içeren tek sözleşme kapsamında** gerçekleştirilen ve **kesin kabulü yapılan işler için**, işin parasal tutarının sözleşme bedeline oranına bakılmaksızın yükleniciye iş bitirme belgesi düzenlenir.
- ✓ **Devredilen işlerde**; işin **kesin kabulünün yapılması koşulu ile devir öncesinde veya sonrasında ilk sözleşme bedelinin en az %80'lik kısmını gerçekleştiren yükleniciye**, iş bitirme belgesi verilir. İş ortaklıklarında sözleşmenin devredilmesi halinde, ilk sözleşme bedelinin en az % 80'lik kısmında bulunan ortak iş bitirme belgesi alabilir.
- ✓ Kısmi kabul yapılan alımlarda, **işin bütünü tamamlanmadan** iş bitirme belgesi düzenlenmez.
- ✓ Ancak **kısmi teklife açık ve kısımlar farklı yükleniciler tarafından yerine getiriliyor** veya her bir kısım için ayrı bir sözleşme düzenlenmiş ise; yüklenicilerin kendi kısımlarını tamamlaması halinde o kısmın kesin kabulünün yapılmasıyla halinde iş bitirme belgesi düzenlenir.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

- × Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, Vakıf yükseköğretim kurumları,
- × Özel sektöre gerçekleştirilen işler ile
- × Alt yükleniciler tarafından gerçekleştirilen işlerde

iş deneyim belgesi düzenlenmez.

- ✓ Bu kapsamda gerçekleştirilen işlere ilişkin olarak iş deneyimi, **sözleşme** ve sözleşmenin uygulanmasına yönelik düzenlenen **fatura örnekleri** veya serbest meslek makbuzu nüshaları (aslı veya noter, YMM, SMMM veya vergi dairesi onaylı örnekleri) birlikte sunularak belgelendirilir.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

İş deneyiminin belirlenmesi amacıyla;

- ✓ **Açık ihale usulüyle** yapılan ihaleler ile **4734/21 (b) ve (c)** bentlerine göre yapılan ihalelerde, **teklif edilen bedelin % 10'undan az ve % 40'ından fazla olmamak üzere** idarece belirlenecek bir **oranda**,
- ✓ **BİAİU** ve **4734/21 (a), (d) ve (e)** bentlerine göre yapılan ihalelerde, **yaklaşık maliyetin %10'u ile % 40'ı aralığında**, idarece belirlenecek **parasal tutardan** az olmamak üzere,

ihale konusu iş veya benzer işlere ait **tek sözleşmeye** ilişkin iş deneyimini gösteren belgeler ile **teknolojik ürün deneyim belgesinin** sunulması istenir.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

- ✓ İş ortaklığında pilot ortağın, asgari iş deneyim tutarının **en az %20'sini** sağlaması gerekir.
- ✓ Ancak, her durumda pilot ortağın iş deneyim tutarının diğer ortaklardan her birinin iş deneyim tutarından fazla olması **zorunludur**.
  - Pilot ortağın iş deneyim tutarının diğer ortaklardan her birinin **iş deneyim tutarından fazla olması** ve
  - Asgari iş deneyim tutarının **en az %20'sini** sağlaması şartıyla iş deneyim tutarının kalan kısmı **diğer ortaklardan biri, birkaçı veya tamamı tarafından karşılanabilir**.
- ✓ Pilot ortağa ait iş deneyimini gösteren belgenin yeterlik kriterini sağlaması halinde, **diğer ortaklar iş deneyimini gösteren belge sunmak zorunda değildir**.
- ✓ Pilot ortağın teknolojik ürün deneyim belgesi sunması durumunda, pilot ortağın asgari iş deneyim tutarının en az %20'sini sağlaması ve diğer ortaklardan her birinin iş deneyim tutarından fazla olması koşulu aranmaz; asgari iş deneyim tutarının kalan kısmının diğer ortaklardan biri, birkaçı veya tamamı tarafından karşılanması zorunludur.

SORU?

Tüzel kişiliğin ortağına ait belge ile iş deneyimine ilişkin kriter sağlanabilir mi?

Tüzel kişi tarafından iş deneyimini tevsik etmek üzere, **tüzel kişiliğin yarısından fazla hissesine sahip** ve Kanuna göre yapılacak ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda **temsile** ve **yönetime yetkili** olan ortağına ait iş deneyimini gösteren belgenin sunulması halinde; **ticaret sicili müdürlükleri** veya **meslek mensubu** (YMM, SMMM) tarafından, **ilk ilan veya davet tarihinden sonra düzenlenen ve düzenlendiği tarihten geriye doğru son bir yıldır kesintisiz** olarak bu şartların korunduğunu gösteren **ortaklık tespit belgesinin** sunulması zorunludur.

Ticaret sicili müdürlükleri veya meslek mensubu tarafından düzenlenen ortaklık tespit belgesinin, düzenlendikten sonra iş deneyimini gösteren belgeyi kullanan tüzel kişinin temsilcisi ve iş deneyimini gösteren belge sahibi tarafından imzalanması gerekmektedir.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

- ✓ İş deneyimini gösteren belgelerde yer almakla birlikte ihale konusu iş veya benzer işe ilişkin olmayan işlerin tutarları, iş deneyim tutarının belirlenmesinde **değerlendirmeye alınmaz.**
- ✓ İş deneyimini gösteren belgeler, belge sahibi gerçek veya tüzel kişiler dışındaki aday veya istekliler tarafından **kullanılamaz, devredilemez, kiraya verilemez ve satılamaz.**
- ✓ İş deneyim belgesi her durumda **sözleşmeyi imzalayan yüklenici adına** düzenlenir. **Ancak adına belge düzenlenen;**
  - ✓ İşletmenin/şirketin unvan değiştirmesi,
  - ✓ Şirketin tür değiştirmesi,
  - ✓ İş ortaklığının ortağı olan şirketlerin tasfiyesiz sona ererek kendi aralarında devralma ya da yeni şirket kurma yoluyla birleşmesi,

Durumunda bu değişikliklere ilişkin belgelerin de teklif kapsamında sunulması **zorunludur.**

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

- ✓ İş bitirme belgesinin düzenlemesinde belge tutarı, her türlü fiyat farkları ve (KDV) hariç, varsa **iş artışları sözleşme bedeline eklenmek suretiyle** bulunur.
- ✓ Gerçek kişilere veya iş deneyim belgesi düzenlemeye yetkili olmayan kurum ve kuruluşlara gerçekleştirilen işlere ilişkin iş deneyim tutarının tespitinde, diğer belgelerin de bu tutarı doğrulaması ve **sözleşmede iş artışına ilişkin hüküm bulunması** koşuluyla sözleşme tutarının %10'unu aşmamak üzere tamamlanan iş tutarı dikkate alınır.

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

- ✓ İş bitirme belgesinde belge tutarı, alımı gerçekleştirilen işle ilgili tutarlar, herhangi bir **güncelleştirmeye tabi tutulmadan belirlenir.**
- ✓ **Yabancı para birimi cinsi üzerinden sözleşme imzalanan işlerde;** iş bitirme belgesinin tutarında, **sözleşmenin bağitlandığı para birimi** esas alınır.
- ✓ Belgenin düzenlenmesi aşamasında bu para birimi, başka bir para birimi cinsine çevrilmez.
- ✓ İş deneyim belgeleri, **EKAP üzerinden düzenlenir.**

İş Deneyimini Gösteren Belgeler

- ✓ Belgeyi düzenlemeye yetkili kurum veya kuruluş, **herhangi bir başvuru olmaksızın iş bitirme belgesi düzenleyebilir.**
- ✓ Ancak, yüklenicinin iş bitirme belgesi almak amacıyla yetkili kurum veya kuruluşa **başvurması halinde; başvuru tarihinden itibaren 20 iş günü** içinde iş bitirme belgesinin **düzenlenmesi zorunludur.**
- ✓ Düzenleme koşullarını taşımayan başvurularda ise, aynı süre içinde başvuru sahibine bu husus **gerekçeli bir yazıyla** bildirilir.
- ✓ Gerçek kişilere veya iş deneyim belgesi düzenlemeye yetkili olmayan her türlü kurum ve kuruluşa gerçekleştirilen işlerde **iş deneyim belgesi düzenlenmez,** düzenlenmiş belgeler ise **geçerli kabul edilmez.**

İş Deneyim Belgesi

TEKNOLOJİK ÜRÜN DENEYİM BELGESİ

- ✓ Adaylar veya isteklilerce, iş deneyimini gösteren belge olarak adlarına ya da unvanlarına düzenlenen teknolojik ürün deneyim belgesinin sunulabilmesi için **belgenin düzenlendiği malın teklif edilmesi zorunludur.**
- ✓ Adaylar veya isteklilerin teknolojik ürün deneyim belgesini sunması halinde, iş deneyimine ilişkin **yeterlik kriterini sağladığı** kabul edilir.
- ✓ Teknolojik ürün deneyim belgesi, düzenlendiği malın **piyasaya arz tarihinden itibaren beş yıl** süreyle kullanılabilir.

Yetkili Satıcılığı veya İmalatçılığı Gösteren Belgeler

- ✓ Alımın özelliği göz önünde bulundurularak, aday veya isteklinin **alım konusu malı teklif etmeye yetkisinin bulunup bulunmadığı**, ihaleye katılımda **yeterlik kriteri** olarak **düzenlenebilir**.
- ✓ İş ortaklığında ortaklardan birinin, teklif edilen mala veya mallara ilişkin imalatçı veya yetkili satıcı ya da yetkili temsilci olduğunu gösteren belgelerden birini **sunması yeterlidir**.
- ✓ Konsorsiyumlarda ise ortakların her biri, başvuruda bulunduğu veya teklif verdiği kısım için istenilen yeterlik kriterini **sağlamak zorundadır**.

Yetkili Satıcılığı veya İmalatçılığı Gösteren Belgeler

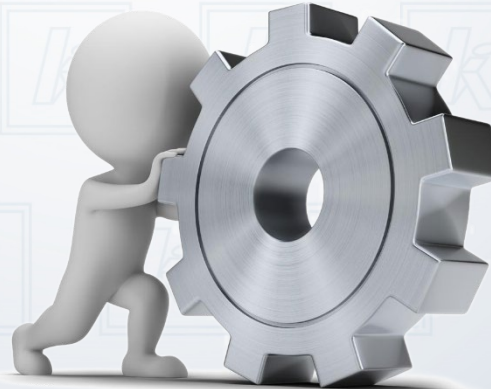
- ✓ Yeterlik kriteri olarak düzenlenmesi durumunda aşağıda belirtilen belgelerin birlikte **istenmesi zorunludur**. Aday veya istekli kendi durumuna **uygun olan belge veya belgeleri sunar**.
- ✓ **Aday veya istekli;**
  - **İmalatçı** ise bunu gösteren belge veya belgeleri,
  - **Yetkili satıcı** veya **yetkili temsilci** ise bunları gösteren belge veya belgeleri,
  - Türkiye’de serbest bölgelerde faaliyet gösteriyor ise yukarıdaki belgelerden biriyle birlikte sunduğu **serbest bölge faaliyet belgesini** sunabilir.

- ✓ Satış sonrası servis, bakım ve onarım hizmetleri ihaleye katılımda **yeterlik kriteri** olarak **aranabilir**.
- ✓ Bu hizmetlerin, ihaleye katılımda yeterlik kriteri olarak düzenlenmesi halinde ilgili mevzuat esas alınarak aday veya istekli tarafından sunulacak belgeler ve kriterler, **ön yeterlik şartnamesinde veya idari şartnamede belirtilir**.
- ✓ Ancak, satış sonrası malın yedek parçasının sağlanması ihaleye katılımda yeterlik kriteri olarak düzenlenemez. Sözleşmenin uygulanması aşamasında yerine getirilecek bir yükümlülük olarak **teknik şartname ve/veya sözleşme tasarısında düzenlenir**.

- ✓ Makine, teçhizat ve diğer ekipman **yeterlik kriteri olarak belirlenemez**. Ancak, **özel imalat süreci gerektiren** ihalelerde kendi malı olması gerekli görülen makine, teçhizat ve diğer ekipman **fiyat dışı unsur olarak** belirlenebilir.
- ✓ İdari şartnamede, **fiyat dışı unsur olarak belirlenen** makine, teçhizat ve diğer ekipmanın **sayısı, niteliği ve teknik kriterlere yönelik düzenlemelere** yer verilir.
- ✓ Özel imalat süreci gerektiren mal alımı ihalelerinde, üretimin gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan makine, teçhizat ve diğer ekipmana **sözleşme tasarısında** yer verilebilir.

- ✓ Adayın veya isteklinin kendi malı olan makine, teçhizat ve diğer ekipman; **ruhsat, demirbaş veya amortisman defterinde kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı ya da YMM, SMMM raporu** ile tevsik edilir.
- ✓ İş ortaklığında ortaklardan biri, birkaçı veya tümü tarafından ortaklık oranına bakılmaksızın makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin yeterlik kriteri sağlanabilir. Konsorsiyumlarda ise ortaklardan her biri başvuruda bulunduğu veya teklif verdiği kısım için istenilen kriteri sağlamak zorundadır.

- ✓ **Özel imalat süreci gerektiren** mal alımı ihalelerinde, **üretim kapasite miktarı** ihaleye katılımda **yeterlik kriteri olarak düzenlenebilir**. Üretim kapasite miktarı, sözleşme süresi göz önünde bulundurularak alım miktarından fazla olmayacak şekilde belirlenir. Üretim kapasite miktarı, **kapasite raporu ile belgelendirilir**.
- ✓ Aday veya istekli **imalatçı ise** kendi adlarına veya unvanlarına düzenlenen kapasite raporunu sunar, **yetkili satıcı veya yetkili temsilci** ise satıcısı veya temsilcisi olduğu imalatçının kapasite raporunu sunabilir.
- ✓ Aday veya istekli tarafından **birden çok kapasite raporu sunulabilir**. Bu durumda kapasite raporlarındaki miktarlar **toplanarak değerlendirme** yapılır.
- ✓ Sunulan kapasite raporunun, kayıtlı bulunan ticaret ve/veya sanayi odası ya da kayıtlı olunan esnaf ve sanatkârlar odası tarafından **mevzuatına uygun olarak düzenlenmesi ve ihale veya son başvuru tarihinde geçerli olması** zorunludur.

- ✓ İdare tarafından ihaleye katılımda yeterlik kriteri olarak **personel çalıştırıldığına ilişkin belge istenemez.**
- ✓ Ancak, idare alımın niteliğini göz önünde bulundurarak **sözleşmenin uygulanması aşamasında** yüklenicinin çalıştıracığı personelin sayısına ve niteliğine yönelik **teknik şartnamede veya sözleşme tasarısında** düzenleme yapılabilir.
- ✓ **Özel imalat süreci gerektiren** mal alımlarında “deney-analiz-kalibrasyon laboratuvarları veya muayene kuruluşları” tarafından **üretimin veya malın kontrolünün yapılmasına yönelik** teknik şartnamede veya sözleşme tasarısında düzenleme yapılabilir. Ancak bu husus, ihaleye katılımda bir **yeterlik kriteri olarak düzenlenemez.**

Teknik şartnamede veya sözleşme tasarısında yapılacak düzenlemelerde şu hususlar esas alınır:

- ✓ Çalıştırılması istenilen personele ilişkin olarak asgari deneyim süresi öngörülmesi halinde, **bu süre en fazla beş yıl** olabilir. Deneyim **süresinde mezuniyet tarihi** esas alınır.
- ✓ Personelin niteliğini ve deneyim süresini gösteren belgeler ile yüklenicinin bünyesinde bulunduğu ilişkin belgeler, **sözleşmenin imzalanmasından sonra işe başlanmadan önce** idareye sunulur.
- ✓ Personelin yüklenicinin bünyesinde bulunduğu hususu; ilgili personel adına **prim ödendiğini** veya **işe alındığını gösteren sosyal güvenlik kurumu belgesi** ile tevsik edilir.

- ✓ Alım konusu malın **ulusal standarda veya dengi uluslararası standarda uygunluğu** ve bu uygunluğu gösteren belge veya belgelere yönelik olarak **ön yeterlik** veya **ihale dokümanında düzenleme yapılabilir**. Bu husus **yeterlik kriteri olarak belirlenebileceği** gibi **sözleşmenin uygulanması aşamasında yüklenici tarafından sunulabileceğine** yönelik olarak da belirlenebilir.
- ✓ Özel imalat süreci gerektiren mal alımı ihalelerinde, **kalite yönetim sistem belgesi** ve **çevre yönetim sistem belgesi istenebilir**.

- ✓ İş ortaklığında **ortaklardan biri tarafından** teklif edilen malın ulusal standarda veya dengi uluslararası standarda uygunluğunu gösteren belge veya belgelerden birinin sunulması yeterlidir.
- ✓ Konsorsiyumlarda, **işin uzmanlık gerektiren kısımları göz önünde bulundurularak** standart belgesine yönelik düzenleme ön yeterlik şartnamesinde veya idari şartnamede **her bir kısım için ayrı ayrı** yapılır. Konsorsiyum ortaklarından **her biri başvuruda bulunduğu veya teklif verdiği kısım için istenilen standart belgesini sunmak zorundadır.**

Kalite ve Standart ile Ürünlerin Piyasaya Arzına İlişkin Belgeler

- ✓ İdareler tarafından ihale dokümanında kalite ve standarda ilişkin yapılacak düzenlemelerle ilgili olarak;
  - Öncelikle **ulusal** veya **dengi uluslararası standarda** uygunluğa yönelik düzenleme yapılması,
  - Sadece ilgili uluslararası standarda uygunluğu gösteren belgelere yönelik düzenlemelere, ancak **konuya ilişkin ulusal standardın bulunmaması durumunda** yer verilmesi,
  - Belirli kuruluş, dernek, forum vb. yapılarca belirlenen **standartlara veya şartlara yer verilmemesi**,
  - Alım konusuna ilişkin ulusal standart bulunmaması halinde ilgili ulusal standardın belirlenmesi konusunda **Türk Standartları Enstitüsü** ile irtibata geçilmesi gerekmektedir.

Malların Numuneleri, Katalogları, Fotoğrafları ile Teknik Şartnameye Cevapları ve Açıklamaları İçeren Doküman ve Demonstrasyon

Teklif edilen malın teknik şartnamede yer alan teknik kriterlere uygunluğunu belirlemek amacıyla,

- ✓ **numune,**
- ✓ **teknik bilgilerin yer aldığı katalog,**
- ✓ **teknik şartnameye cevapları ve açıklamaları içeren doküman**
- ✓ **Fotoğraf** istenebilir.
- ✓ ve/veya **Demonstrasyon yaptırılabilir.**
- ❑ Özel imalat süreci gerektiren mal alımları hariç, teknik şartnameye cevapları ve açıklamaları içeren doküman istenmesi durumunda katalog istenmesi zorunludur.
- ❑ **Katalog istenen ihalelerde,** teknik şartnamede teknik kriter olarak düzenlenen ancak katalogda yer almayan hususlara yönelik kanıtlayıcı belge ve/veya açıklamalar aday veya istekliler tarafından **başvuru veya teklifleri kapsamında sunulur.**

Malların Numuneleri, Katalogları, Fotoğrafları ile Teknik Şartnameye Cevapları ve Açıklamaları İçeren Doküman ve Demonstrasyon

Numunelerin sunulması ve bunların değerlendirilmesine yönelik yapılan düzenlemelerde aşağıdaki hükümler esas alınır.

- a) İdare tarafından hangi kalem/kalemler için ve **kaç adet numune** isteneceği, numunenin **hangi aşamada ve kimler tarafından sunulacağı**, numunelerin değerlendirilmesinde **hangi yöntemin kullanılacağı** ile diğer hususlara, ön yeterlik şartnamesi veya idari şartnamede **yer verilir**. Son başvuru tarihi/ihale tarihi ve saatinden önce numunelerin idareye sunulacağına ya da bu tarih ve saatten önce numune değerlendirmesi yapılarak sadece numunesi uygun görülenlerin başvuruda bulunabileceğine veya teklif sunabileceğine ilişkin **düzenleme yapılamaz**.
- b) Numune sunulması istenen kalem/kalemler için **uygun sayı ve nitelikte numune alınması idarenin sorumluluğundadır**. Malın niteliğinin birden fazla numune değerlendirmesi yapmaya uygun olup olmadığı ile malın kullanım ömrü dikkate alınarak **en az bir adet numunenin idarede muhafaza edilmesi gerekir**. Kurul ya da yargı kararları üzerine yeniden değerlendirme, muhafaza edilen numune üzerinden yapılır.

Malların Numuneleri, Katalogları, Fotoğrafları ile Teknik Şartnameye Cevapları ve Açıklamaları İçeren Doküman ve Demonstrasyon

c) Numune değerlendirmesi, ön yeterlik şartnamesi veya idari şartnamede düzenlenen **aşağıdaki yöntemlerden biri** vasıtasıyla yapılır:

1) İhale komisyonu, **numuneyi doğrudan inceleyerek**, üyelerinin **tamamı** tarafından düzenlenen **numune inceleme raporu/tutanağı** çerçevesinde değerlendirme yaparak karar verebilir.

2) İhale komisyonu, **uzman üyelerinin tamamı** tarafından düzenlenen **numune inceleme raporu/tutanağı** çerçevesinde değerlendirme yaparak karar verebilir.

3) İhale komisyonu, **uzman üyelerinin tamamı ile alıma konu malı/malları kullanacak personel arasından görevlendirilen kişi** veya kişilerin tamamı tarafından düzenlenen **numune inceleme raporu/tutanağı** çerçevesinde değerlendirme yaparak karar verebilir.

Malların Numuneleri, Katalogları, Fotoğrafları ile Teknik Şartnameye Cevapları ve Açıklamaları İçeren Doküman ve Demonstrasyon

c) Ön yeterlik şartnamesi veya idari şartnamede **istenen sayıda ve nitelikte numune**, şartnamede yapılan düzenlemeler çerçevesinde **idareye teslim edilir**. Teslim edilen numunenin üzerinde; ihale bilgileri, numune sunulan kalem bilgileri ve aday veya istekli **bilgilerine** yer verilir. İdare tarafından numune bir tutanak ile teslim alınır ve talep edilmesi halinde tutanağın bir sureti aday veya istekliye verilir.

d) İdare tarafından gerekli görülen hallerde, numune değerlendirmesinin yapılacağı yer, tarih ve saat bilgisi aday veya isteklilere bildirilir. **Numune değerlendirmesinde** numunenin fiziksel nitelikleri ile teknik şartnamede yer alan teknik kriterlere uygun olup olmadığı **kontrol edilir**. Yapılan inceleme sonucunda düzenlenen **numune inceleme raporunda/tutanağında** numunenin uygunluk durumu belirtilir ve uygun bulunmaması durumunda buna ilişkin gerekçelere yer verilir. Numune inceleme raporu/tutanağı çerçevesinde numunelere yönelik nihai değerlendirme ihale komisyonu tarafından yapılır ve bu değerlendirmelere **ihale komisyonu kararında** yer verilir.

Malların Numuneleri, Katalogları, Fotoğrafları ile Teknik Şartnameye Cevapları ve Açıklamaları İçeren Doküman ve Demonstrasyon

- ✓ **Demonstrasyon** işlemine yönelik yapılan düzenleme ve değerlendirmelerde **Numunelerin sunulması ve bunların değerlendirilmesine yönelik yapılan düzenlemelerde yer alan hükümler** esas alınır.
- ✓ İş ortaklıklarında ortaklardan **biri, birkaçı veya tamamı** tarafından ön yeterlik şartnamesi veya idari şartnamede yapılan düzenlemeler çerçevesinde, teklif edilen mala ilişkin olarak numune, teknik bilgilerin yer aldığı katalog, teknik şartnameye cevaplar ve açıklamaları içeren doküman ile fotoğraf sunulabilir **ve/veya demonstrasyon yapılabilir**.
- ✓ **Konsorsiyumların** katılabileceği ihalelerde, işin uzmanlık gerektiren kısımları göz önünde bulundurularak numune, teknik bilgilerin yer aldığı katalog, teknik şartnameye cevaplar ve açıklamaları içeren doküman ile fotoğraf sunulması **ve/veya demonstrasyon** işlemine yönelik düzenleme her bir kısım için ayrı ayrı yapılır. Konsorsiyum ortaklarından her biri, başvuruda bulunduğu veya teklif verdiği kısım için istenen **yeterlik kriterini sağlamak zorundadır**.

SORU?

Kısmi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde yeterlik kriterleri nasıl değerlendirilmelidir?

- ✓ İlanda ve ihale dokümanında, işin her bir kısmı için tespit edilen **yeterlik kriterleri ayrı ayrı gösterilir.**
- ✓ Aday veya isteklinin yeterlik değerlendirmesi, teklif verilen **her bir kısım için ayrı ayrı yapılır.**

- ✓ İhale komisyonu **verilen teklifleri değerlendirdikten sonra diğer tekliflere veya yaklaşık maliyete göre** teklif fiyatı aşırı düşük olanları **tespit eder**. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden **teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler** ile ilgili ayrıntıları **yazılı olarak ister**.
  - ✓ İhale komisyonu;
    - a) İmalat sürecinin ekonomik olması,
    - b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal temininde kullanacağı avantajlı koşullar,
    - c) Teklif edilen malların özgünlüğü,
- gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. **Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.**

- ✓ 30 Kasım 2021 Tarihli ve 31675 sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan Değişiklikler ile Mal Alımı İhalelerinde, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi açısından **Kanun düzenlemelerine yer verilmiş, uygulama konusu idarelere bırakılmış**, harici bir düzenleme yapılmamıştır.
- ✓ Bu değişiklikler ile, ihalenin aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemleri yapılmaksızın sonuçlandırılmasına izin veren düzenlemeler yürürlükten kaldırılmıştır.

- ✓ İdarece başvurulabilecek seçenekler:
  - **YM < Eşik Değer** olan mal alımı ihalelerine **sadece yerli isteklilerin katılabileceğine** ilişkin **düzenleme yapılabilir.**
  - Yaklaşık maliyetine bakılmaksızın, **tüm isteklilerin katılabileceğine** ilişkin düzenleme yapılabilir ve bu ihalelerde **yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir.**
- ✓ Ayrıca sadece yerli isteklilerin katılımına açık ihalelerde de, **yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar** fiyat avantajı sağlanabilir.

SORU?

Yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı uygulanması zorunlu mudur?

- ✓ Her yıl Ocak ayında Kurum tarafından ilan edilen orta ve yüksek teknolojili sanayi ürünleri listesinde yer alan malların ihalelerinde, yerli malı teklif eden istekliler lehine **% 15 oranında fiyat avantajı sağlanması zorunludur.**
- ✓ Yerli yazılım ürünü teklif eden istekliler lehine de **%15 oranında fiyat avantajı sağlanması zorunludur.**
- ✓ Listede yer almayan malların ihalelerinde yerli malı teklif eden istekliler lehine **% 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir.**

- ✓ İhale veya ön yeterlik ilanı ve idari şartnamede, yerli malı teklif edenler lehine tanınan **fiyat avantajı oranı belirtilir.**
- ✓ Yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı tanınan ve birden fazla mal kaleminden oluşan ihalelerin, **kısmi teklife açık olarak gerçekleştirilmesi** ve fiyat avantajı tanınan her bir kısmın **tek bir mal kaleminden oluşması zorunludur.**
- ✓ Ancak, birbirini tamamlayan veya teknik zorunluluklar nedeniyle birlikte alınması gereken mal kalemlerine **bir kısımda yer verilebilir.**
- ✓ Kısmi teklife açık ihalelerde, kısımların birinde, birkaçında veya tamamında yerli malı teklif eden istekliler lehine **aynı veya farklı oranlarda fiyat avantajı sağlanabilir.**

- ✓ Teklif edilen malın yerli malı olduğu Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenen **yerli malı belgesi ile belgelendirilir.**
- ✓ Yerli malı teklif eden istekliler lehine fiyat avantajı, yerli malı teklif etmeyen diğer isteklilerin söz konusu mal kalemi için teklif ettikleri bedele, **kendi teklif bedelleri üzerinden ihale dokümanında belirlenen fiyat avantajı oranı** esas alınarak hesaplanan tutarın eklenmesi suretiyle bulunur.
- ✓ Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin, fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalede, **öncelikle fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiş teklif bedeli bulunur.**
- ✓ Yerli malını teklif edenler lehine fiyat avantajı, bu istekliler dışındaki isteklilerin değerlendirilmiş teklif bedellerine, kendi değerlendirilmiş teklif bedelleri üzerinden fiyat avantajı oranı esas alınarak hesaplanan tutarın eklenmesi suretiyle uygulanır.

- **Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin sadece fiyat esasına göre belirlendiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından teklif edilen fiyatın en düşük fiyat olması ve bu fiyatların da birbirine eşit olması durumunda ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesine ilişkin aşağıdaki kriter veya kriterler idari şartnamede belirtilir:**
  - ✓ **Fiyat dışı unsur veya unsurlar, (İdarenin takdirinde)**
  - ✓ **istekli tarafından teklif edilen malın yerli malı olması (İdarenin takdirinde)**
  - ✓ **iş deneyimini gösteren belgedeki belge tutarı (Kriter olarak düzenlenmesi zorunlu)**
- Değerlendirme kriterlerinde öncelik sırasıyla; fiyat dışı unsur veya unsurlara, isteklilerce teklif edilen malın yerli malı olmasına ve iş deneyimini gösteren belgedeki belge tutarına verilir.
- **Elektronik eksiltme yapılan ihalelerde** ihale üzerinde kalan istekli, teklifi eşit olan istekliler davet edilmek suretiyle **ihale komisyonu tarafından kura çekilerek** belirlenir.

Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyatla birlikte fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlendiği ihalelerde, tekliflerin eşit olması durumunda

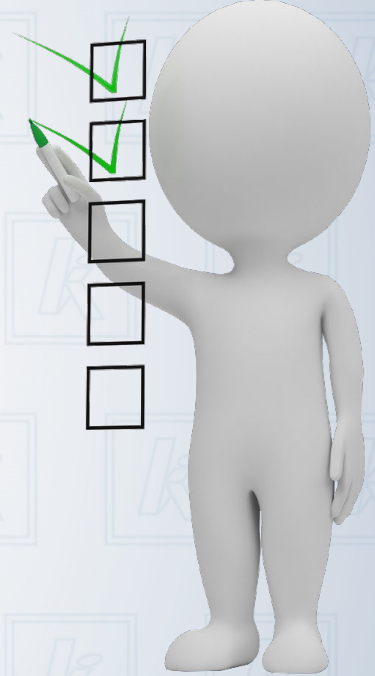
- ✓ **Fiyat teklifi düşük olan** istekli ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak belirlenir.
- ✓ Fiyat tekliflerinin de eşit olması durumunda, idari şartnamede yer alan **fiyat dışı unsurların öncelik sıralaması** esas alınarak ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenir.
- ✓ Fiyat dışı unsurların da eşit olması durumunda ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi, **yerli malı teklif eden** isteklidir.
- ✓ İsteklilerin teklif ettikleri malın yerli malı olmaması veya birden fazla isteklinin teklif ettiği malın yerli malı olması durumunda, **iş deneyimini gösteren belgedeki belge tutarı** esas alınarak ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi belirlenir.

- ✓ **İhaleye katılımda yeterlik belgesi olarak istenilmeyen belgelerin,** tekliflerin eşit olması durumunda **EAEAT belirlenmesi için istenildiği ihalelerde,** bu belge veya belgeleri sunmayan isteklinin **teklifi değerlendirme dışı bırakılamaz.**
- ✓ Ancak, tekliflerin eşit olması ve EAEAT belirlenebilmesi amacıyla istenilen belge veya belgeleri, **teklifleri kapsamında sunmayan** eşit teklif sahibi isteklilere bu **belgeleri sunmaları için yeterli süre verilir.**
- ✓ İsteklilerce sunulacak **yerli malı belgesinin ihale tarihinden önce** düzenlenmiş olması; iş deneyimini gösteren belgeye konu işin ise **ihale tarihinden önce gerçekleştirilmiş olması zorunludur.**
- ✓ İş deneyimini gösteren belge olarak **teknolojik ürün deneyim belgesinin sunulması durumunda,** isteklinin iş deneyimini gösteren belge tutarının **asgari iş deneyim tutarına eşit olduğu** kabul edilir.

Alternatif Teklif

Mal alımı ihalelerinde;

- ✓ ihale dokümanında hüküm bulunması halinde,
- ✓ Bir ihalede **aynı aday veya istekli** tarafından ihale konusu malın teknik şartnamesinde belirlenen **asgari özellik ve şartları** sağlamakla birlikte **birbirinden farklı teknik özelliklere sahip ürünlerin**, asıl teklifin yanı sıra alternatif olarak sunulmasını ifade eder.

Alternatif Teklif

- ✓ Alternatif teklif verilir verilemeyeceğine yönelik düzenlemenin **ihale dokümanında yapılması** gerekmektedir.
- ✓ Belli bir sayının üzerinde alternatif teklif verilmemesinin öngörülmesi durumunda isteklilerin verebileceği **azami alternatif teklif sayısı** ihale dokümanında belirtilecektir.
- ✓ Her alternatif teklif için **ayrı bir teklif mektubu sunulacağı ihale dokümanında belirtilir.**
- ✓ Geçici Teminatın, **en yüksek tutarlı** teklifi karşılaması yeterlidir.
- ✓ İhale komisyonu, isteklinin ihale dokümanında öngörülen yeterlik kriterini sağlayıp sağlamadığını **her bir teklif için ayrı ayrı** değerlendirir.
- ✓ İdare tarafından ihale konusu **malın teslim süresi** ve **teslim şekli** gibi hususlar ihale dokümanında düzenlendiğinden **aynı mal için farklı teslim süresi ve teslim şekilleri alternatif teklif olarak kabul edilmeyecektir.**

Kit Karşılığı Cihaz Temini

Kit alımı ile birlikte kit karşılığı geçici olarak cihaz temini ihalesi kitlerin teslim programına uygun olarak idareye teslim edilmesi ile bu kitlerin tahlil edildiği cihazların sözleşmede belirtilen süre boyunca idarenin laboratuvarında kurulu bulundurulması ve yüklenicinin sözleşmede öngörülen diğer yükümlülükleri yerine getirmesi olarak tanımlanabilir.

İhale dokümanında:

- ✓ Kit ve kitlerin tahlil edileceği cihazın **teknik özellikleri**,
- ✓ **Teslim süreleri**, cihazların kurulumu ile cihazların **idarece kullanılacağı süre**,
- ✓ Farklı kitlerden oluşan alımlarda **toplam test sayısı** ve her bir kitin test sayısı,
- ✓ **Yüklenicinin yükümlülükleri** açık bir şekilde düzenlenmelidir.

Kit Karşılığı Cihaz Temini

- ✓ Temin edilen kitlerin tüketilmesi veya sayısının azalması halinde;
- ✓ İhtiyaç olan kitler **yeni bir ihale ile temin edilmelidir.**
- ✓ İhale yapılmadan bu ihtiyaçlar 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a) veya (c) bentleri kapsamında temin edilmesi **ihale mevzuatına aykırıdır.**
- ✓ İhale dokümanında teklif edilen **kit ile cihazın aynı marka** olması yönünde düzenleme **yapılamaz.**

Akaryakıt Alımları

Akaryakıt ve madeni yağ alımı ihalelerinde,

- ✓ 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve ilgili ikincil mevzuat **esas alınarak** ihale dokümanı hazırlanmalıdır.
- ✓ İhale dokümanında, isteklilerin **sahip olması gereken lisans türü** belirtecektir.
- ✓ Farklı akaryakıt türleri için farklı lisanslar gerektirmesi durumunda; bu alımlar **ayrı ayrı ihale yapılabileceği** gibi, aynı ihale **kısmi teklife açılarak** ihale edilebilir.
- ✓ Akaryakıt ve madeni yağ alımları aynı ihale kapsamında yapılması halinde, ihalenin **kısmi teklife açılması gerekir.**
- ✓ Madeni yağ satışı için lisans belgesine ihtiyaç duyulmadığından; madeni yağ alımı ihalelerinde **madeni yağ satış lisans istenemez.**
- ✓ Şartnamelerde fuel-oil türlerinde birim ; (ton veya kilogram),
- ✓ Diğer akaryakıtlarda ise (metreküp ve litre) birimleri kullanılır.

İş Artışı ve İş Eksilişi

Birden çok mal kaleminden oluşan alımlarda: İş artışı/eksilişi

Temel kural her bir kalemden **kalem tutarının %20'sine kadar** iş eksilişi veya iş artışı yapılmasıdır.

Alıma konu mal kalemlerinde;

- ✓ Her bir kalemin tutarının **%20'sinden çok olmamak üzere** iş eksilişi yapılmış olması,
- ✓ Sözleşme tutarının da **aşılmaması** şartıyla

Diğer mal kalemi veya kalemlerinde söz konusu kalem tutarının **%20'sinden fazla iş artışı** yapılabilir.

K A M U
İ H A L E
K U R U M U

Değerli Vaktiniz İçin Teşekkürler

Sunumumuzun güncel haline aşağıdaki **karekod** üzerinden
ya da **ekapakademi.kik.gov.tr** adresinden ulaşabilirsiniz.

Eğitim Dairesi Başkanlığı

